

ДІЛО

Видав: Видавнича Спілка „Діло“.

Львів, 30 марта 1917

Одним з найактуальніших питань економічної відбудови нашого краю є справа виселенців і втікачів, розміщених в таборах в Гінді та інших місцевостях західної Австрії. Кажемо: економічної відбудови, — бо, хочходить тут перше все-го о долю людей, заглянути війною на чужину і поставлених в невідрядні відносини, — однаке ті люди представляють вар-тість тисяч і тисяч робочих рук, яких так треба особливо тепер, а початком весни, нашій рільничій країні.

Те, що ми знаємо про Гінді та інші баракові оселі для наших людей, предста-вляє ажчайно зверхно-організаційну, що так скажемо — декоративну сторону спра-ви. Знамо, що для людей побудовано ба-ракові оселі, що в адміністрації сих осел беруть участь наші люди в інтелігентних професіях, що в там ріжеві шкільні курси, читальні, аматорські вистави, що від часу до часу в нагоди приїзду ріжних достой-ників відбуваються ся там обходи, а яких бачила ми фотографії — і т. д.

Очевидно, всіого того ми не думали обезцілювати. Навпаки, треба піднести як оду заслуг нашого політичного «рово-ду», що він умів виднати у правління та-ку організацію для наших виселенців і втікачів. Коли взяти на увагу ті важкі політичні обставини, серед яких кладено основи під ту організацію, то треба І за-писати як одну з великих заслуг. Задяки І наші люди, викинені війною з рідної землі, вдергали й на чужині свою націо-нальну спільність, могли вспокоювати свою духові потреби, збереглися від тої поневірки, яка І ждала би була, коли б нашему проводові не було вдалося уточнити для них вище зазначені організа-ційні форми.

Але нова сим в внутрішнє життя кож-дого виселенця в окремі і ціло маси, — матеріальне і моральне. Сежите при най-лішніх умовах не могло би бути добре. Відірвані від рідного краю, від батьківської оселі, від своїх занять, збиті в ба-ракову масу, — яке можуть мати ті люди внутрішнє почування? Почуване людів, ві-дірваніх від рідного ґрунту, які тинчуються по світі неначе зайї, в організаційних рамках немов арештанті. До цього додати матеріальне положення, спричинене вовни-ним часом, про яке вже у нас чимало го-ворилося й писалося, — положення іноді над міру важке: скучість харчів, санітарні відносини, смертність і т. д.

Коли взяти все те на увагу, то вівід в сього може бути тільки один: увільни-ти виселенців і втікачів в Іх теперішнього положення, розвязати баракові оселі і да-ти Іх мешканцям зможу вернути до рідного краю.

За таким рішенням справи промовляє все, як огляд на ті тисячі, зібрані в ба-ракових оселах, щоб перенести Іх в ліп-ши обставини матеріального життя і морального почування, так і огляд на госпо-дарські інтереси нашого краю, який по-сяє без господарської користі в барако-вих оселах.

Живіть ще-дия раніше крім понеділків.

РЕДАЦІЯ:
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 18, II пав.
Конто пошт. № 26. 25.720.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Число телефону 201.
Рукописи
рекламних на звороті.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:	270 к.
пісочні	25—
шістьрічні	15—
шістьрічні	12—
у Львові (без доставки):	
пісочні	240 к.
шістьрічні	7—
шістьрічні	14—
шістьрічні	25—
За замову адреса	
платить ся 50 к.	

Ціна стокомісяця:

Стокомісяця, засновано-го 46, в пісочнім 10, з-за місяця 50, в результаті чистої 1. К. Гайдуковської при-павки і зверненням ГІД. Нагроможджені стокомісяця — уявлення. Ось праця про-дукція пісочній пісок

Начальний редактор: Д-р Василь Панайло.

За таким рішенням і ми отєс підноси-мо свій голос. Чому тисячі і тисячі на-ших селян мають коротати своє життя на чужині, в ненормальних відносинах (адже живе в баракових оселях годі назвати нормальним!), чому там мають голодувати і вмиряті, чому таї має Іх відати туга за рідним краєм, — коли тут, в краю во-ни такі потрібні, а при тім будуть себе жочувати далеко лішче! Тут наявіть най-слабший старець і дитина зможуть при-ложити свої руки до хліборобської праці, яка прокоринить Іх. Тут кождий з них по-

чувати-ме себе на своїх місци. Люди будуть вдоволені, а господарські інтереси краю від того виграють.

Наша організація, яка репрезентує се-ланський стан, тов. „Сільський Госпо-дар“ власне за таким рішенням сприя, а підпорує його в амбажах досягне-я такою рішення наші політичні провід-ники, зокрема господарська комісія У. П. Р. Правління в добре зрозумілім за-гальнім інтересі повинно згодити ся на таке рішення і безповоротно перевести його в життя.

Будувати з долини.

Німецький філософ про будову української культури.

Редакція „Вільного Слова“, часопис для поло-ніжних Українців у Зальцведелі (Німеччина), містить в числах 83 (в 17. марта с. р.) статтю найменшого скогомасного німецького філософа проф. Рудольфа Айхса, праслажу редакції у відповідь на вісніве до Іого прошенні подати свої уваги про те, що ми шляхом привнесення зам до нового культурного розвитку.

Хвалюю Редакцію! Перенятій глибокою прихильністю до українського народу, словною радо више бажані й прислая коротеньку ві-повідь на ваше питання.

Провідною й основною думкою при стрем-лініо до повної власної культури мусить бути оте: будувати з самої долини в спокійнім і повільнім поступі й не перескачувати пооди-ноких ступенів розвитку, без яких всяке ду-хове життя не мало би трикотажу основи.

З цього слідує, що добре зорганізована й вирцево поставлена народна школа мусить творити основу всього. Та народна шко-ла некай не подає богато річей! Вона мусіла би обмежити ся на головні предмети, за те вона повинна би іх тим основніше заглиблю-вати в душах дітей.

Для школи потрібно передовсім гарних у-чителів; тому було би найважчим річю о-сноване учительських семінарій, ко-трі підходили би до особливих прикмет духа нашого народу й до Його положення, та яких учнів переняті би були глибокою любовю до рідного народу.

Приміром для цього способу будування рі-кої культури в долі некай вам послужать Бол-гарі, котрі до основання університету приступи-ли як тоді, коли широкі верстви їх народу були в освіті достаточно підготовані. Ромуни зробили ся наїздом; вони почали в самій горі — від університетів та Академії Наук і при сій методі вони полишили ся в о-бласці народної освіти далеко за Болгарами.

Велике значення для духового розвою на-роду має преса; але й тут треба виминати небезпеки. Широким і бистроумним політичним блаканем приносить ся народові мало корис-ти. Важнішим є, на мою думку, основувати малі газетки, котрі мили би на меті обізнані-лювати народ із головними напрямами куль-

тури та поважними подіями; котрі містили бы статті з народної освіти, давали поради й відо-мости про важні новини. Дуже цінними є ви-давництва календарів із своєю становищем, бо, як досіді учить, народ читає їх цілій рік і вони тому особливо надають ся до утвер-дження головних переконань у народі.

Для виковання й самостійного життя народу має превелике значення розвиток самостійного ремісницького стану й Його розшвіт. Се з тим важніше, що сьому становищу грозять великі небезпеки зі сторони фабричних заво-дів. Праця по заводах мало надається ся до ду-шевого розвитку котрого-небудь народу! Вона носить у собі зародок саторенів з робітників однomanітної маси. Так отже треба би з по-мічю розяснюючих рефератів і організаційної праці все поробити, щоби ремесло й Його ріж-нородні галузі охоронити й привести до най-гарнішого розвитку. Ремісничий стан треба би піддерживати також господарськими організа-ціями, як кооперативами, позичковими спілками й т. д. В певнім значенні стан ремісників є та-тер з головною основою народу.

Та окрім наукового й технічного, не мож-на забувати й мистецького образовання, бо ми-стецтво (штука красна) є головний чинник, котрій дає нашому житю безпосередній радість і душевне наїтнення. На сім полі мають Українці в своїх народних пісмах і в своїй музичній знаменитості матеріал, котрій тільки для гарно-го враження треба вміло використати. Сею спра-вою повинні би зацікавити ся іменно учителі й новогутривати в своїх селах співаків гуртки. Дешеві та гарні видавництва пісень зроблять добру послугу для оживлення та нийшишого розповсюдження рідної пісні.

Так отже є Богаті шляхи, котрими вони народ може прямувати до своєї цілі! Будьте переконані, що Німці супроводжують всі стрем-лінія Українців до національної й культурної самостійності зі щирою симпатією, котру й я поділюю.

З найщирішими бажаннями для будучо-сті народу остаюсь із глибоким по-важанням.

Без. 3. марта 1917. Rudolf Eucker.

В справі автономії України.

Передреволюційні наради Українські в надетами.

Львів, 30. марта 1917.

Дорогою через нейтральні країни доходить до нас звітка, що в Москві кілька тижнів пе-ред вибухом революції відбула ся нарада Українців з представниками кадетів в справі ав-тономії України.

Українські представники предложили на на-раді докладніше обговорений проект автономії

Україні і домагалися від кадетів, щоби вони дали свою згоду на цього. Однака наради сі не дозвели до окончного результату, бо не при-йшло до порозуміння в справі конкретних границь політичної автономії України. Щакавим є сам факт наради і те, що кадети, які в останніх часах перед війною ставилися нега-тивно до політичної автономії України, — в 1905 р. вони були згодили ся на се наше до-магання — тепер знову призначали принцип політичної автономії України.

Весняні засіви у весній добі.

Реферат на економічному підсіді дні 12. марта 1917.

III.*

До переведення меланічної управи потрібні «заряди і машини які селяни пошкодовані війною можуть з 25 процентовим опустієм набувати через староству в Централі відбудови власність за готівку або на кредит. Хоч Централь видала на цю ціль землю 12,000,000, то з цієї сїї скористали дотепер лише головно двори, бо на закупі рільників зарядів, з котрих скористали рівно ж селяни видала Централь якщо 1,600,000 К. Зі звітів Філії виходить, що селяни субвенціоновані на весну управу 1916 р. доставили лише частину староство в Долині (Болехівський округ) яким замовлення не охорожив і в Жовкві.

Живі комісії і Кружки „Сільського Господаря” повинні в цілі відновити мертвого інвентаря скористати з пільг, наділованих Централем, і масово замовляти рільничі заряди і машини в староствах а жданім достави їх через Синдикат „Сільського Господаря”.

Рівно ж штучні погної належить замовляти в Синдикаті, одержавши потверджене замовлення в дотичній районовій комінді, згідно в. к. старості.

Найпекучішою справою є запевнене робітника потрібного до управних робіт. Статися це може 1) через полишування місцевого населення на час рільних робіт в свободі від особистих чиніть, головно нереквіровані на підводі 2) через урльоповане жовнірів рільників, 3) через доставу виселенців в таборів концентраційних. І тут живі комісії можуть дуже благати, роблячи відповідні заходи що-до полишування місцевого населення на час робіт в свободі від чиніть, предкладаючи відповідні внесення на урльоповане жовнірів або предкладаючи просіби на доставлене виселенців. Достава виселенців бранців з огляду на трудні умови (висока кавка і приміщення і вживлені бранці) не буде відгравати ролі при переведенні весняної акції.

З філіальних звітів виходить, що з воєнних бранців користає в першій мірі велика посільстві, дуже мало наше селянство та що бранці працювали в селянських господарствах лише в Жовквішині, Жидачівщині і Перемишлянщині (староство в Перемишлянах приділило одну третину спроваджених бранців дворам, а дві третини громадам).

Загалом акція весняна 1916 р. зведена під знаком примусу управи і примусу праці, зведена була задля браку горожанського чинника для опіків селянством на місці в селі, як і в старості (новітні рільничі комісії); установлене цін за роботу єдино головно в користь великої земельної посільстві, а управа селянських gruntів переведена була лише завдяки витревалості на-

* Гл. „Діло“ в 16. I 24. с. н.

шого селянинів і безграничного прив'язання юго до землі.

При означенню висоти винагороди — також таєм — належить брати під розгляд вищезгадане число рук робочих, зменшений став житого і мертвого інвентаря і що обставину, що якраз в сїї причині люди і інвентар мусить працювати інтенсивніші, ніж перше, щоба бездоганно сповнити свою землю, в кінці належить взяти під розгляд високі ціни самого інвентаря і паші. Відомо різноманітні, що підвищена праця, хоч-би була проваджена під строгим дебором, не дасть ніколи таких вислідів, як інша, спомінана в розумінні, що сповнити її в количині і в пересідіччю, що праця ся буде належити винагородженню. В тій мірі належить з однієї сторони впохіти в населені пересідіччю, що земля у власніх інтересах населені і загальним інтересом держави мусить бути управлена і засіяні, а другої сторони належить визначити за працю справедливі винагороди.

Що до влоєні населеню пересідіччю, що виконане управи: робіт вповані і в часі з високою конечністю, то справа ся не представляла в 1916 р. ніяких трудностей, бо хліборобське населене наше, ющи за покликом центральної своєї корпорації „Сільського Господаря“. Інші Філії і Кружків, і за покликом ординаріту і духовенства, радо віддавали ся праці на рід з повним пожертвованням своєго труду і добутку, хоч нагорода за працю була дуже незадовільною.

Юліан Павликівський.

Події в Росії.

Цар і царевич.

КОПЕНГАГЕН (Ткб). Російські днівники доносять, що цар висловив бажання, щоб його син з приводу ліхого здоров'я поїхав до Норвегії. На богослужінню в замковій церкві післяній неділі цар перший раз кланяється, коли відправляють молитви за тимчасове правительство.

Війна і війна.

ПЕТРОГРАД (Петр. Аг.). Відбулися тут маніфестації різних поділів петроградського гарнізону, які наслідком привели до написами: „війна і воля“.

Шуницькі робітники звінюються з 8-годинного часу праці.

ПЕТРОГРАД (Петр. Аг.). Робітники у фабриках воєнних матеріалів порішили супротив конечної потреби збільшити всікими силами вироб воєнного матеріалу і зректи ся основного свого домагання, а саме 8-годинного часу праці.

На селях.

ПЕТРОГРАД (Петр. Аг.). Після дочекання з кровіній селян систематично організують міліцію, щоб засудити це діяльність позиції. Творять вони нові органи місцеві, скликають громадські збори і висловлюють непохідні звідно попирати все правительство, продовжують по дешевих цінних рільничих продуктах в цілі засмотрена армії і людності. Богато місцевих зборів субскрибували суми на організацію подільських товариств. І так земства пермської та берді дали до розпорядженості 50 000 рублів.

У. С. С. на Волині.

Культурна праця серед волинських Українців.

Вільний хвілі використовувано на оглянені сих міст, довчинені днівників та ялисок, як становінною ся різночасно над дальнішою судбою. Рішено тоді сильно з обома другими комісаріями на виходок, хвали-б не удається ся же вернути на давні місця, старят ся о приєднані комісаріїв до німецької армії генерала Лінзінгена, який тоді вів операції на тій території. В тій цілі висадко звіті відповідні під'єднані до З. У. Р. та С. В. У.

В Холмі старав ся комісарік розіннати тамошні відносини та з жалом мусів сконструюти, що польонізація ширить ся тут в страшнім темпі. Дійсно, статистичні дані, візначені в книжці професора варшавського університету В. А. Францева: „Карта русского православного населення холмської Руси съ статистическими таблицами“, після яких перейшло в православ'я на католицтво в роках 1906—1908 в холмському окрузі 12,295, а в грубешівському 13,462, шілком не відбирають від правди. Воранді ті римо-католики, подібно як у нас в Галичині говорять на разі виключно по українські та полякізмі себе не почують, чекає їх однак при тих відносинах незадовільна національна загубіть. З давніх ростин в Холмі та в розмежах з тамошніми людьми маю однак повну віру, що при

певних зусиллях дало би ся там ще много вратити, а на вскій случай сей відстрашуючий, позиціонізмій хід хоч в часті звільнити. Брак української народної школи, що до якої пороблено тут певні кроки, відчувається тут же болючо.

Коли російський наступ був уже здерганий, стрільці могли вернутися на давнє становище. Дні 21. червня 1916 р. відійшов четар Сакович з 5 товаришами до Любовні, а відійшов назад до Володимира, заснувавши в Любовні і Гуші дві нові стрілецькі школи в яких таки гарячо переведено вплиси та розпочато науку. Школа в Любовні, одна з найгарніших стрілецьких шкіл на Волині, що подібно, як школи в Володимиру, Матієві, Устали і Кевлі є уладжена відрізко, з найгарнішою заликою в селі мандриком комісаріту, хоч-би десь того, що заложена серед особливо тяжких обставин та перешкод.

Хоч перерва в діяльності комісаріту виникається ся на око невелика, то принесла великі шкоди. Через воєнні події викликали територіальні зміни стратегії комісаріту більш чим третину зорганізованих вже школ, а наявні в множині тих, що остали, не можна було завести науку через прилучення тих громад до вузького, воєнного терену. Передовісм треба було заняться роздачею між населені картотеки тогто то спрілу припоручила комісаріату кружка команда. Спрощає на перший погляд робота коштувала багато труду — треба було уріджувати по селах якого роду віча, щоби

виконати переполоханими неграмотними людьми ціль тих карт та охоронити населене від карбонаріїв, які вже знову в них наїздили ся.

При тій нагоді зверненося до власті з домаганням усунення практикованої жандармерією аномалії, які полягала в тім, що тутешніму населеню вписувано принципіально на картах тогто звідно в рубрику „розгойна мова“, не ту мову, якою населене в дійсності говорить, а змінити українську, а російську або польську. Різночасно зачалося переводити по школах мові вписи й то передовсім в самім Володимири, а описі по місточках (на які тепер звернуто особлившу увагу), а дальше по селах. Хоча наслідком посіділих подій ціль майже населені дуже потерпіло, горнулося воно однак до школи дуже радо. Передовсім треба було звільнити школині будинки від закатованого там війська, привести їх до ладу та позибирати порозібрані населенем і війском школині лавки. Населене похідало в тім всім, як кажу, дуже радо та позибирало ся з працею У. С. С., так як ті позибрався з якого долею. „Ходжу і ходжу по селах“ — розповідає з жартом п. Гриневич — „та все з візитом канупу, бо музки будуть, та я з ними. Тай же годжу ся істину ту канупу в на обід на вечір — тильки на сидленії“ Сміх, але більшо в тім і дійсної правди. Робота йшла жахливо, бо прибула смії сила, а то 14 нових столових вчителів за сім жіночих, учительки сім (Сторожинська, Ліщинська, Піражинська, Гайдуківська, В. І. В. і Панас) — саліні та енергічні одиниці. Ді-Луїс Мінчук

ВОЕННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 30. марта 1917.

ВИНА НА СХОДІ.

Не будо ніяких особливих подій.

ВИНА З ІТАЛІЄЮ.

В відтинку Красу діяльність артилерії в областях боротьби нашого останнього підприємства є дуже оживлена. Роверето і Арко знаходилися вчера під огнем середніх і тяжких гармат. В Арко поцілено цивільний шпиталь.

ВИНА НА БАЛКАНІ.

Не будо ніяких особливих подій.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гафтер.

з НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 30. марта 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

На фронті Аргон була охналена боротьба артилерії. На схід від Невіль — Ст. Васт під час ночі канадські полки чотири рази атакували наші становища. За кожним разом відверто їх і вадано їм великі втрати. Кількох полонених остало в наших руках. По обох сторонах дороги з Перон до Фенс наші забезпечуючи відділи уступили по боротьбі з численнішими англійськими силами на лінію Рійокур-Сорель. На північний схід від Соасон французькі баталіони даром пробували вискаки на терені коло Невіль і Маржівія. Наши сторожі відвертили їх і вадали їм втрати. Над каналом Ена-Марн розлізано збирало військ між Сашнель і Ланевіль, що вказувало на готовлення наступу, який ударемили наші батареї. Також в Шампін острілювано приготовлені до наступу французькі війська. В лісі Парро (на лівій береговій фронті) привела наша виправа з не приятельських ровів 13 полонених.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ

Фронт баварського князя: На захід від Деніса наслідком нашого огня не вдався наступ кількох російських компаній.

На фронті архікнязя Йосифа в області групи Макензена не будо важливих подій.

Фронт Македонського: Між озером Охіда і Преспа наші війські відділи, вдерши ся до французьких ровів, здобули кілька скоро-стрільних карабінів і багато муніції.

Перший кавалерійський ген. Людендорф.

ПОДІЇ НА МОРІ.

Вночі з 28. на 29. с. н. часть наших морських оружних сил перешукала замкнути область перед південно-східного побережем Англії. Крім узброчись англійського пароходу "Массон" (1097 реєстрованих тонн брутто), який зустрінено 8 англійських миль на схід від Ломестої і затоплено гарматним огнем, не бачено ані оружних сил неприятеля, ані не заважено торговельного руху. З загоріння затопленого корабля полонено 7 людей.

Шеф адміральського штабу маринарки.

НАДІСЛАНЕ.

КУРС ДЛЯ РІЛЬНИЧИХ СЕКРЕТАРІВ
ФІЛІЇ "СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ"

уладжус

Красне Товариство господарське "Сільський Господар" у Львові в дніх від 9. до 12. цвітня 6. р.

Зголосжені слати телеграфічно на адресу "Сільського Господара", Львів, вул. Зім'оровича ч. 20.

Близьші інформації подані в "ДІЛІ" з дня 29. марта с. р. ч. 73.

VII 2-3

ГЛІДАЮТЬ СВОЇХ

Іван Дорундин, к. н. к. Вансон, 2.9
шв. свого брата Семена, під. професора, і просить о
післядній виставці.
216 1-3

Глідлю жени Марії і доньки Анни. Іван Жмудь, Пасте-
вич, п. Переяславщина
1-2

Теодор Бугай, Feldpost 221, Inf. Варш IV, копр. I, шу-
ки Корнела Бугая в Гільдіоні, пов. Підгайці, що на-
різував бун з 7 п. уланів З. шкадар.
212 2-1

Стефан Стефанець, в Іванечі, поз. Сентя, тепер в
Чехії Zelzalova Boek E. Brendes почта Kafex, шукає
своїх синів Тетяни і дітей Наталки, Марії, Федора і Іва-
на і хрестяться з хаскією виставці.
210 2-2

Відповідь за редакцію А-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.

Оголошення.

Erledigte Militärstiftungsplätze. Benennung der Stiftung? Feldmarschallleutnant Graf Peter von Strozi-Stiftung. Ob. 212, a. Oberleutnant Simon Peter Freiber von Uppen Stiftung. Ob. 213. Anzahl der erledigten Plätze? Unbestimmt. Betrag des Stiftungsgenusses? In der Höhe der Ergänzung der gesetzlichen Pension auf die 90-prozentige lebensbezogene Aktivitätsrente nebst Quarlerbeitrag. Bezugsdauer? Dauernd. Auf die Dauer der besonderen Hilfsbedürftigkeit. Hierauf haben Anspruch: Vermögenslose, vor dem Feinde verwundete und Invalid gewordene k. u. k. oder k. k. Offiziere des Soldatenstandes von der IX. Rangklasse abwärts, römisch-katholischer Religion. — Invalid k. u. k. Offiziere des Soldatenstandes vom Hauptmann oder Rittmeister abwärts, mit vorzugsweiser Berücksichtigung der inolge Verwundung vor dem Feinde Invalid gewordenen. Was den Gesuchen beizuschließen ist? Tauschein, Vermögensnachweis, ärztliches Zeugnis. Wann und wohin die Gesuchs einzureichen sind? Einsendungszeitraum unbeschränkt, an die Evidenzbehörde, von dieser unter Aushilfe einer Stiftungsauswahlkommissons und nach vollständiger Dokumentierung. Weitere Vorlage: an das Kriegsministerium. Anmerkung: Gesuche sind stempelpflichtig (2 K.).

Голоду і деревній не буде, коли кожді ку-
сні відмінно обійтуться пра-
вильних насінням. Всі смаки

насіння поручач І. БОРИС
ПЕРЕМИШЛЬ. 202 5-10

СЕМЕЙНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

Світова акційка у Львові

Підвальє ч. 7.

— Кonto почтового щадництва ч. 116.584. —
Житлове кonto в Австро-угорському Банку.

Складаєте щадництво відкладати гроші
за процент, щоби понад корона ногти
сплатити королівську господарству, та вак-
чинності виски, а не вірювались.
Акційний капітал . К 1,300.000
Резерви Банку . . К 200.000
Приймає вкладки на біжучий ре-
хунок від К 10 — на 4 проц.
Уділяє гіпотечні і всхемні за-
візнички.
Виключає купони від застажи-
листив.
Вимірює по користі курсі ро-
сійські рублі і німецькі марки.
Певність лікокації запорулюють:
акційний капітал Банку і резерви.
На жадання висилка посвідчень
зложenia (чеки) Почтової Ша-
дниці. 726 18 -?

Весела й цікава лектура
в полі і в домі

Знамениті співомовки

СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО

вже вийшли в новім виданні

НАУКОВОГО ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА

Том I, видане третє, ціна 1 К 50 сог.

Том II, видане друге, ціна 1 К 50 сог.

Том III, видане друге, ціна 1 К.

В сих трьох томах читачі знайдуть повний
абір славних гумористичних віршів Рудансько-
го, всі його пісні, приказки, прислів'я
і байки, відомі під загальним іменем "співомовки".

Оправний том о 1 К дорожче.

На пересилку треба додати 60 сот.

Набувати треба в Книгарні Наукового То-
вариства ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10.
IV. 3-7

Цілий світ перейде

як уміш по німецьким гілодити.

З книжки, яку видало Товариство
"Просвіта" п. в.

Підручник до науки німецької мови
здадив Ю. РУДНИЦЬКИЙ,
можна легко учити ся
говорити по німецькі.

Підручник сей надає ся так для почат-
кових як і для тих, що вже училися
або вже уміють де що по німецькі або
хочуть учити других. У підручнику по-
дано самі практичні лекції, так що ви-
вчивши їх можна вже порозумівати ся
в Німеччина у найкращіших справах.
В лекціях говориться про такі речі:
сільське обілісте, рідна, село, місто, бар-
ви, сільська хата, мешкане в місті, на
торпі (про місто, ярмарку, земліплоди),
господарські будинки і річки, ізду возом,
зелінницю, закупна в склі, го-
стинна, ведене господарки, (зима, весна,
літо, осінь), побут у Відні, між ремісни-
ками, при війску і т. п. Книжка обійтеть
239 сторін друку. Подані відкриті грама-
тичні і до кождої лекції словарець.
Один прим. коштує 3 К 50 сот. брош.,
а оправлений в полотно в витисках
6 К 50 сот. На почтову пересилку треба
долучити 65 сот.

Висилася тільки за готовівку:

Канцелярія Товариства "Просвіта"
Львів, ринок ч. 10.

V. C.

11-2

- ЖУРНАЛІ -
- КРОЇ -
ВЕСНИНІ, ЛІТНІ
постійно на складі в фірмі
Р. ЛЯНДА В

Львів, ул. Чарнецького 3.

Стару адресу
при зміні
на нову конче
подавайте
Адміністрація
"Діла".

ТОВАРИСТВО
ВЗАЙМОГО КРЕДИТУ

"ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ

ул. Руська ч. 20

Телеф. 788.

засноване при Товаристві земельних зем-
племен "Дністер" в р. 1895 за підставою
закона о створенні в р. 1873.

Однічальність членів обмежана до в-
хідної висоти удилу.

Ціле Товариство є уділюване кредиту
своїм членам різномислив обезпечування в
"Дністру" від більше літ.

Відсотки від вкладок 3%, прац.

без зетрчена рентного недатку.

В КЛАДКИ

прайдає і виплачує Каса Товариства в тру-
бах годинах від 8. до 2. в колудзе.

Кonto в Почтовій Шадніці 25.827.

Житлове кonto в Австро-угорському
Банку.

Шаднічні вкладки К 5,327.450

Власній маєток . . 680.383

Уділені позички . . 4,233.003

Канцелярія Товариства отворена дні-
полуднем.

1. 7-1